

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 122

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY MORNING, May 23, 1940

LETO XLIII. — VOL. XLIII.

Zavezniki se skušajo preriniti skozi nemški krog pri Cambrai

Zavezniki poročajo, da so iztrgali Nemcem mesto Arras Nemci pa trdijo, da imajo že 31 milj obrežja ob Rokavskem zalivu v svoji oblasti in da zožujejo krog okrog zavezniške armade v severni Franciji.

Paris, 22. maja. — Danes se je vršila v sektorju Cambrai silna bitka, ko so se poskušale zavezniške čete preriniti skozi nemški krog. Zavezniške čete, katere so zajeli Nemci z spretnim manevriranjem, so samo 35 milj oddaljene od glavne zavezniške armade pri St. Quentin. Vmes je pa nemška zagoda, ki teče od reke Meuse do Rokavskega preliva. Toda Francozi trdijo, da so s tem, ko so utrdili južni breg roke Somme in zopet zavzeli mesto Arras, da so pretrgali Nemcem zvezo z armado pri morju.

Angleške in francoske čete, ki se nahajajo v notranjosti kroga, ki so ga izvedli krog njih Nemci z mehaniziranimi četami, se še svobodno gibljejo.

Danes se je popeljal francoski general Weygand nad bojno fronto in pričakuje se, da bo dal v kratkem ukaz za ogrožen protinapad, da bo zopet zvezal obe armadi na severu in jugu ter da bo presekala nemško zagodo.

Francoski premier je govoril po radiu narodu: "Pravkar sem govoril z generalom Weygandom. Rekel mi je: 'Jaz imam še popolno zaupanje, če bo vsak storil svojo dolžnost.' Civilno prebivalstvo se ne sme plašiti pred nemškimi napadi motoriziranih čet. Če vzdržimo samo še en mesec in vzdržali bomo, če bo

potrebno, bomo s tem napravili tri četrtine poti do naše zmage." Francozi računajo da so izgubili Nemci ubitih in ranjenih 500,000 mož, odkar so prešli mejo v Holandijo in da je bil na vsakih sedmih ranjenih eden ubit. Zavezniki so pa izgubili eno petino tega. Dobro poučeni krogi zatrjujejo, da so Nemci izgubili na zapadni fronti 250,000 mož, na Poljskem 200,000 in v Skandinaviji 30,000.

Berlin, 22. maja. — Nemško vrhovno poveljstvo poroča, da nemške čete pritiskajo proti jugu v direkciji Pariza in da so zasegale že Soissons, 55 milj od francoskega glavnega mesta.

Na severni fronti nemške čete počasi zožujejo krog ob angleških in belgijskih četah, toda priznavajo, da se morajo boriti z trdovratnim odporom zaveznikov. Toda ne bo dolgo, pravi nemško poveljstvo, ko bodo imeli popolnoma v pasti 1,000,000 zavezniških vojakov v tem sektorju.

Nemški vladni krogi zatrjujejo, da bo v par tednih konec vojne in da bodo nemške čete, ki hitijo skozi Francijo in Belgijo proti morju, kmalu pripravljene za napad na Anglijo.

Nemci trdijo, da popolnoma kontrolirajo ozračje na zapadni fronti, ker so zavezniki izgubili v 11 dneh 2,000 letal.

IZ RAZNIH KRAJEV PO AMERIKI

Grand Haven, Mich. — Dne 11. t. m. je tu zadel kap Johna Paterka na začasnem delu, ki ga je bil po dolgi brezposelnosti dobil prejšnji dan. Lopata mu je zdrknila iz rok in zgrudil se je na tla, zdravnik je pa nekaj minut kasneje moral konstatirati smrt. Paterek je bil Slovak in star je bil 48 let. Njegova vdova Josipina je Slovenka in hči čikaških rojakom dobro znane Franka Čeha. Pred leti se je pokojnik aktivno udeleževal pri dolgotrajni stavki v tukajšnji kožarni in od takrat je izkusil vse znane posledice premagane stavkarja v malem mestu.

Joliet. — Pred dnevi je tu umrla Mary Železnik, roj. Kastelic, doma iz Vintarjevca pri Šmartnem. — Dalje je umrla Angela Uršič, roj. Terlep, stara 45 let in doma od nekoč na Dolenskem. Zapuška moža, dva sinova in dve hčeri. — Umrl je tudi Tomaž Kludovič, star naseljenec v Jolietu.

Milwaukee. — Mary Zaja je bila 11. maja zvečer v bližini svojega doma zavrtno napadena po nekem mlademu banditu, ki jo je osuval in ji vzel ročno torbico z \$2.50 gotovine. Ranjeno so odpeljali v bolnišnico, napadalca pa še išče policija. — Dne 5. maja je po kratki bolezni srčni hibi umrla Terezija Lončarič, stara 66 let in doma iz Makolev na Spodnjem Štajerskem. V Ameriki je bila 32 let in tu zapuška moža, sina, hčer in dve sestrji. —

Dne 6. maja je pa umrl Matija Smoliner, star 59 let in rojen v Beljaku na Koroškem. V Ameriki je bil 38 let in tu zapuška žena, dva sinova, hčer, brata in sestro.

Bridgeport, O. — Dne 12. maja je v cerkvi zadel kap Uršulo Kovačič, po domače Smitovo mater, staro 70 let in rojeno v Stavci vasi pri Žužemberku. Bila je na mestu mrtva. Njena smrt je izvirala iz srčne hibe. Bila je vdova in zapuška štiri hčere od prvega moža in štiri hčere ter sina — ki biva v Chicagu — od drugega moža, ki je bil ustanovitelj društva 13 S. N. P. J. in ki je umrl pred desetimi leti.

Duluth, Minn. — V Crosbyju je pred dnevi umrla Neža Slak, stara 63 let. Zapuška dva sinova, enega v Minnesoti in drugega v Nevadi, ter hčer Nežo Tanko v Milwaukeeju, Wis. — V Evelethu je umrl John Tomljanovič, star 38 let in rojen v Ameriki. — Na priporočila Geo. Božiča, predsednika nižje trgovske zbornice v Kinneyju, je zdaj v teku ustanovitev enake organizacije v Buhlu. Pri tem delu je aktiven tudi rojak William Kajfež.

Važna seja

Podružnica št. 6 SMZ ima v nedeljo ob dveh popoldne mesečno sejo v stari šoli sv. Vida. Vsi člani so prošeni, da pridejo.

Predsednik Roosevelt svari kapital in delavstvo

Washington, D. C. — Ko je predsednik razlagal obrambeni program, ki ga namerava izpeljati, da bodo Zed. države v stanju braniti se v slučaju napada, je poudarjal dve glavni točki, ki sta najbolj potrebni pri tem. Ti dve točki sta 1) da ne bo postal v Zed. državah niti en milijonar na račun vojnega dobička, in 2) delavske unije naj ne izrabljajo trenutnega položaja, da bi stavkale za posebne plače, ali za posebne privilegije, ki jih ne uživajo ostali delavci.

Ob istem času je Roosevelt udaril po načinu nemškega bojevanja, čeprav pri tem ni z besedo imenoval Nemčije. Sovražna letala, je rekel predsednik, svigajo nad cestami po Franciji ter obsipljejo brezmočne begunce z strojnimi, kot se ni to dogajalo še nikdar poprej.

Roosevelt je poudarjal, da bo sta kapital in delavstvo vodila obrambeni program, da pa vlada v nobenem oziru ne bo poskušala oslabilo družabnega napredka, ki si ga je priborilo delavstvo v zadnjih par letih. Vse, na kar bo gledala vlada bo to, da ne bo noben, ni kapital ni delavec, zabogatel na račun te svetovne katastrofe.

Jezni, ker ga ni zadel nemška krogla

Paris. — Med drugimi begunci iz Belgije je bil tudi 11 letni Karl Ferrand, ki je imel palec na nogi na debelo obvezan. Sprasovali so ga, če ga je zadel nemška krogla. Po kratkem obotavljanju je priznal, da si je palec samo zato obvezal, da bi ljudje mislili, da ga je zadel krogla in da bi ga tako pomilovali kot njegovo 8 letno sestro, ki je dobila kroglo v roko. Pripovedoval je, kako so bežali proti meji in so jih spopadali trikrat obstreljevali nemški letalci. Pri enem takih napadov je bilo ubitih dvanajst sovaščanov. Njegovo sestro je zadel krogla v roko. Kar nevošljiv ji je bil, da se ni mogel sam pobahati s takim "odlikovanjem."

Galon varniša za 1 cent

Kdor bi rad kupil galon finega varniša za samo en cent, naj gre v Jim Šepicovo trgovino z železnino, 16009 Waterloo Rd. Ta redka prilika je pa samo danes, v petek in soboto. Iz oglasa v današnji številki boste pa izvedeli bolj natančno, kako morete kupiti en cel galon varniša za en cent.

Davke bo treba plačati

Na 29. maja je zadnji dan, ko je treba plačati davke pri okrajnem blaginiku. Po tem dnevu boste plačali vrhu davkov še kaznen.

Anglež ponuja otoke Zed. državam za letala

London. — Sir George Paish, ki je bil v svetovni vojni svetovalec vojnega ministra, je predlagal, da zamenja Anglija nekaj svojih otokov v zapadni Indiji za ameriška letala in pilote. "Nevarnost, da ne bomo imeli dovolj denarja, da bi kupili svoje potreščine, je vprašanje življenja in smrti," je rekel Paish. "Več Amerikancev se je že izrazilo, da bi dala Anglija nekaj teh otokov za plačilo vojnega dolga in čas za to je ravno zdaj pripraven. Iz tega našega ogromnega imperija pač lahko damo par otokov."

Nemški znanstveniki so pripravljali pot Hitlerjevi armadi

Chicago. — Profesor Wilton Krogman iz čikaške univerze trdi, da so v vseh delih sveta na delu nemški znanstveniki, ki so kot nacijski agentje za nemški bojni stroj. Nemški geologi in drugi učenjaki so proučavali svoje znanosti pri vseh mahtih narodih, katere je potem nemška armada napadla. Tako je znano, da so nemški učenjaki objavili svoje študije iz Sudefov malo prej, predno je zasedel te kraje z Hitlerjem.

Ti nemški znanstveniki izdelajo potrebne zemljevide, poročajo o naravnem bogastvu tistih krajev in poročajo natančno o terenu. Ti učenjaki so tudi izdali poročila, da so pronašli pri narodih izven nemških meja in ki so nemškega pokoljenja, da še vedno žive kot Nemci v rojstni domovini in da so po duhu in srcu še vedno Nemci. Ta poročila je potem Hitler uporabil za propagando, da je treba te nemške manjšine po drugih državah varovati in jih pripeljati zopet pod domačo streho.

V MEHIKI SO VESELI HITLERJEVE ZMAGE

Mexico City. — Po mestnih vogalih so se pojavili letaki, ki so z velikimi črkami pozdravljali umik zaveznikov iz Norveške. V deželi se vedno bolj širi protizavezniška propaganda. Vlada je začela iskati tajne nemške agente, ki jih je baje vseporno v deželi.

Zadušnica

V nedeljo ob desetih se bo brala v cerkvi sv. Vida zadušnica za pok. Frank Oblakom. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Zelo znižane cene

V Rožancovi trgovini na 406 E. 156th St. dobite te dni razne potreščine po zelo znižani ceni, tako nogavice, polo srajce, spodnje perilo itd.

Nad Anglijo je zavladala diktatura

Goering meri Hitlerja z Friderikom Velikim

Berlin. — Feldmaršal Goering je bil za nekaj časa doma s fronte in je pri tem govoril častnikarjem o poteku vojne. Njegov govor pa se je v glavnem sukal okrog velikega genija, Adolfa Hitlerja, ki je lastnoročno napravil ves načrt za napade na zapadni fronti. Enako je Hitler sam napravil ves načrt za vpad na Poljsko in Skandinavijo.

"V njegovi osebi je poosebljena državniška zmožnost kot dar generala. Redkokdaj v zgodovini sta bili v eni osebi združeni ti dve zmožnosti. Nemčija je imela samo enkrat tako osebo in ta je bil cesar Friderik Veliki."

"Hitler daje čnevno povelja armadi za pohod, napad ali obrambo. Z bliskovito naglico spreminja kretanje divizij, kjer so potrebne ter jih zbere na kraju, kjer namerava napraviti udar. Iz svoje izkušnje Hitler natančno ve, kaj more vojak napraviti in kaj ne more. Pa tudi ve, kaj vojak potrebuje in kaj zahteva. Nemška armada je zato uspešna, ker je neprimerno dobro trenirana in voljna storiti vse za svojega voditelja Adolfa Hitlerja."

Romunska kličje nove rezerviste

Bucharest. — Romunski generalni štab je ukazal, da se pokliče pod orožje nadaljne rezerviste. Iz zanesljivih virov se poroča, da so potrebne nove čete vzpričo gotovih odredb, ki so jih izvedli sosedje.

ZMANJŠANI ČASOPISI

Paris. — Po odredbi vlade, so se morali francoski časopisi skrajšati od štirih na dve strani. Tako zahteva vojna ekonomija, da se hrani s papirjem.

Slavnost v West Parku

V nedeljo popoldne ob 2:30 se prične v West Parku pomembna slavnost, ko bo tamošnji slovenski narodni dom slavil 20 letnico obstoja. Nastopili bodo pevski zbori Zvončki, moški zbori Slovan in kvartet Sloge. Med govorniki bodo: sodnik Lausche, jugoslovanski konzul dr. Mally, Frank V. Opaškar in drugi. Zvečer se vrši ples. Narod je prijazno vabljen.

30 dnevnic

V nedeljo ob 11:30 se bo brala v cerkvi sv. Vida zadušnica za pokojnim Ivanom Grudnom, ki je umrl na Brinovci pri Sv. Gregorju. Maša bo v spomin 30 dnevnic njegove smrti. Prijatelji in znanci so prijazno vabljeni.

Vsa lastnina je pod vladno kontrolo. — Delavstvo je podvrženo vladnim ukazom. — Industrija in trgovina mora izročiti vladi ves dobiček.

London, 22. maja. — Anglija in vsa lastnina na angleškem otočju mora biti na razpolago vladi. Te drastične odredbe so potrebne, pravi vlada, da rešimo narod v tej uri preizkušnje in tozadevno zahtevo parlamentu, ki jo je takoj odobril, nakar je kralj Jurij predlog podpisal.

Diktatura daje vladi oblast nad vso industrijo in trgovino z absolutno pravico ukazovati produkcijo, zapreti tovarne, in celo uničiti lastnino, ako se izkaže to kot potrebno.

Naložen je 100 odstotni davek na vse dobičke. Vlada ima popolno oblast poklicati na delo delavstvo kamorkoli. Vlada ima popolno oblast nad vsem bančnim premoženjem. Ves narod

je v vsa lastnina na angleškem otočju mora biti na razpolago vladi.

Te drastične odredbe so potrebne, pravi vlada, da rešimo narod v tej uri preizkušnje in tozadevno zahtevo parlamentu, ki jo je takoj odobril, nakar je kralj Jurij predlog podpisal.

Vlada ne zahteva oblasti samo nad nekaterimi osebami, ali nad nekaterimi razredi, ampak nad vsemi ljudmi, bogatimi in revnimi, delavci in delodajalci, moškimi in ženskami in nad vso lastnino v deželi.

Poslaniki nasprotnih držav v sitnem položaju

Rim. — Ko je kralj Viktor Emanuel odprl 15. zborovanje mednarodnega instituta za politično delovanje, so bili povabljeni vsi inozemski poslaniki, ki so se tudi odzvali. Nemški poslanik je sedel par sedežev od angleškega, francoskega, poljskega in belgijskega poslanika, na drugi strani sta pa sedela nizozemski in danski poslanik. Tudi ameriški poslanik je bil navzoč. Ko so bile ceremonije pri kraju, jo je nemški poslanik prvi popihal, dočim so drugi še ostali in kramljali med seboj. Vsak je čutil, da je bilo ozračje zelo napeto in kar videlo se je, kako so bili poslaniki v zadregi, ko so sedeli tako blizu svojega sovražnika.

Clevelandčanke zmagovite v kegljaški tekmi KSKJ

V nedeljo se je vršila v Waukeganu, Ill. narodna kegljaška tekma KSKJ. Kegljaki krožek društva sv. Marije Magd. št. 162 KSKJ iz Clevelanda je odnesel krono med ženskimi tekmovalkami. Ta krožek patronizira cvetličar Jim Slapnik Jr. V krožku so kegljale: A. Tanko, Stella Zabukovec, Mrs. Slapnik, M. Košir in F. Milavec. M. Košir je kegljala 605 točk, druge so bile pa tesno zanj. Jožefovci iz Barbertona (št. 110 KSKJ) so pa premagali krožek iz Sheboygana. Naše čestitke Clevelandčankam in Barbertončanom!

Na očetov pogreb

Iz San Francisca, Cal. se je pripeljal z letalom k pogrebu svojega očeta Mr. Joseph Ferkul, ki je že devet let v službi Strica Sama. Pred poldrugim mesecem je bil v avtni nezgodi in še sedaj mora rabiti berglje. Pomotoma je bilo poročano, da je bil pokojni Joseph Ferkul bratranec Mrs. Frances Oražem. Pravilno bi se moralo glasiti, da je bil bratranec po očetu in materi rajnemu Josipu Oražmu.

Mrs. Boyle umrla

Včeraj je umrla, zadeta od srčne kapi, Mrs. Julia Boyle, soproga okrajnega blaginika John Boyla. Ko se je Mr. Boyle vrnil včeraj z dela, je našel ženo nezvestno na stolu v sprejemni sobi. Naglo je poklical pomoč, toda vsaka pomoč je bila zaman. Stara je bila 65 let. Družina stanuje na 1796 E. 89th St.

Ameriška vlada namerava zatreti vohunstvo v deželi

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je napravil odločno potezo, s katero namerava zatreti v deželi organizirano vohunstvo, ki ga vodi Rusija po svojih agentih. V ta namen bo poslal predsednik kongresa nacistični in državljanski odsek od delavskega oddelka vlade na justični oddelek. Le na ta način, je rekel predsednik, se more z uspehom zatreti v deželi vohunstvo in nameravana sabotaža. Poleg tega se bodo topogledno napravili še drugi koraki, je namignil Roosevelt, toda ni povedal kakšnih.

Dies, načelnik kongresnega preiskovalnega odseka se je izjavil, da ni nobenega vprašanja, da ima Rusija v Zed. državah obsežen in dobro organiziran vohunski sistem, ki dobiva industrijske in vojaške tajnosti.

Pokojni Joseph Laurič

Kot smo že poročali je preminul v University bolnišnici rojak Joseph Laurič, star 70 let. Stanoval je na 1185 E. 167th St. Doma je bil iz Ajdovca pri Žužemberku, odkoder je prišel v Ameriko pred 49 leti. Tukaj zapuška tri sinove: Joseph, Frank in William in tri hčere: Anna, poroč. Ivans, Frances poroč. Rutar in Mary poroč. Mikusev ter pastorka Viktorja. V Geneva, O. zapuška sestro Ano Tomšič, v Roofsdaile, Pa. brata Antona, v stari domovini pa sestro Mary. Njegova soproga Jennie je umrla leta 1936. Bil je član društva sv. Vida št. 25 KSKJ in društva Dvora Baraga, reda Kat. Borštarnjev. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 9:30 iz pogrebne zavora August F. Svetek v cerkev sv. Kristine in na pokopališče Kalvarijo. Naj počiva mirno v ameriški zemlji, preostalim pa naše iskreno sožalje.

Poroka

V soboto 25. maja se bosta poročila v cerkvi sv. Vida ob desetih Miss Mary Kuhei, 1373 E. 52nd St. in Mr. Rudolph Papesh, 3528 E. 80th St. Sorodniki, prijatelji in znanci so prijazno vabljeni, da se udeležijo poročne maše. Naše iskrene čestitke mlademu paru.

Taki nasveti so pa vsakemu všeč

New York. — Dr. Besancon, gijo. Kronični revmatizem, specializist iz Pariza, ki je pol stoletja proučeval dieto in zdravje človeka, je pri svojih 80 letih zbral skupaj svoje izkušnje v novi knjigi, iz katere se posameznik lahko pridobi mnogo koristnih nasvetov.

"Dolgo življenje in zdravje nimata ničesar opraviti drug z drugim. V resnici je skoro nemogoče dočakati dolgo življenje tistemu, ki ni bil nikdar bolan. Bolezen nekoliko oslabi človeka, potem mu pa ustvari novo energijo."

Kajenje ne škodi razen v izrednih slučajih."

Starim ljudem daje doktor sledeče nasvete: "Stari ljudje ne bi smeli piti navadne vode. Uživajo naj juho in pijejo čisto vino. Po jedi pijejo lahko tudi likerje. Vsakdanja kopel ni potrebna. Zdrgnite se vsak večer in vsako jutro od glave do pet z alkoholom, ki ima 90 stopinj moči. Ničesar si ne odrečite. Jejite!"

"Toda ogiblajte se diet. Ne pijte vode, ampak vino. Ob petih popoldne lahko pijete čaj, toda žganje je boljše. Ne skopljite se vsako jutro. Ne mučite se preveč. Z 40 letom opustite vsak šport, da ne preobložite srca. "Treznost nikomur ne podaljša življenja. Tudi stradanje ne.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

N. 122

Thur., May 23, 1940

Kaj mislijo doma o Italiji

Ker tukaj toliko ugibljemo, če bo šla Italija v vojno in če mar ne bo udarila po Jugoslaviji, priobčujemo tukaj zanimiv članek iz Ljubljanskega "Slovenca," iz katerega je razvidno, da so doma zelo dobro poučeni o notranjem ustroju Italije, a kar se tiče udeležbe Italije v sedanji vojni, jim je pa prav toliko znanega kot nam je tukaj. Kot nam je tukaj preko oceana, tako je tudi našim v stari domovini Italiji še vedno velika uganka. Članek se glasi:

Besede, ki jih je pred 20 leti izrekel o Italiji Ljennin, so dobile znova pomen v današnjem času: ko so po končani svetovni vojni očetu ruske revolucije pripovedovali, da so italijanski delavci pripravljeni zanetiti vstajo, je Ljennin zmaljal z glavo, rekoč: "Nemogoče, v Italiji ni nobenega premoga." Smisel teh besed je jasen: država, ki je v vsej svoji preskrbi s surovinami navezana na inozemstvo, si ne more privoščiti eksperimentov, ki bi jo prej ali slej zapletli v spore z njenimi sosednimi in uvoznimi državami.

Vsako razmotrivanje Italije, njenega gospodarstva, njene politike, njenega hotenja in njenih ciljev je treba pričeti z razlaganjem njenega zemljepisnega položaja in z naštevanjem njenih zemskih zakladov. "Bogata industrijska glava (nižina Pada) na suhem in ubogem poljedelskem trupu (Apeninski polotok)," tako je Mussolini sam nekoč označil deželo, ki ji danes vlada. Italija razpolaga z nekaj rjavega in lesnega premoga, črni premog pa mora uvažati. Poprej je bila uvažala iz Anglije, Belgije in Amerike, zdaj pa, ko je blokada od Nemčije poostrena, ga uvažajo iz nje in še to le po železnici, 100 odstotkov njenih potreb na kavčuku, 80 odstotkov njene volne in železa mora uvoziti; izvažajo pa razen industrijskih izdelkov samo še olivno olje, južno sadje in zelenjavo ter ribe.

Industrija, ki je največji zaklad Italije, leži na severu dežele tesno ob alpski meji. Ta lega je strateško in prometno zelo neugodna. Gotovo ni slučaj, da sta med redkimi intimnimi svetovalci Mussolinija ravno oba šefa italijanske industrije, ki čedalje bolj silita na mirno, nevtrarno in nedanamično zunanjo politiko. To sta sivoglavi grof Volpi, predsednik italijanske industrijske zveze, kralj električnih obratov in eden od redkih milijarderjev v Italiji, in dr. Alberto Pirelli, ki je lastnik velike milanske industrije za gumijaste proizvode in za umetno svilo. Tovarne obeh teh moči leže pod Alpami v Turinu, Milanu, Monzi itd. V Alpah je Italija zgradila utržbe, tako proti Nemčiji, kakor tudi proti Franciji. Zlasti so utrjeni prehodi, ki kakor na primer Brenner ali koroške doline vežejo Italijo z Nemčijo.

Mnogo je vprašanj, ki jih zadnje čase v Rimu stokrat in stokrat premlevajo. Ako bo Italija ostala "nebojujoča" se država, potem bo dobila premog, če ne bo njena preskrba s premogom problematična. Njene življenjsko najbolj važne industrije leže v pokrajinah, ki so zelo ogrožene, da ne govorimo o njenih obalah. Italijanske obale so bile tisti razlog, zaradi katerega se je Italija skozi stoletja skrbno ogibala kakih konfliktov z državami, ki imajo močno vojno mornarico. In obale so tudi vzrok, zakaj Italija polaga takšno važnost na vojno mornarico in na svoje letalstvo. Kako močna je prav za prav italijanska vojna mornarica, se zadnje čase sprašuje vsa evropska javnost. Točnega odgovora na to vprašanje ni mogoče dati, kajti Italija je v osmih mesecih vojne z veliko naglico izpolnjevala svojo oborožitev, tako na kopnem, kakor na morju in v zraku. Številne bojne ladje, ki so bile v jeseni 1939 še v ladjedelnicah, so medtem že nastopile službo, v ladjedelnicah pa so pričeli graditi nove. Zdi se, da je zlasti močno naraslo število manjših enot italijanske vojne mornarice, torpednih čolnov, rušilcev, pomožnih križark, iskalcev min in podmornic. Splošno je treba računati, da je italijanska mornarica po svoji tonaži že toliko močna kakor francoska. Napram skupnim angleški in francoski sredozemski mornarici pa je Italija še zmerom v manjšini — mornarski strokovnjaki pravijo celo, da v veliki manjšini.

Najbolj pomembno vojno pristanišče na italijanski zapadni obali je Spezia, kjer je bila pred kratkim velika parada bojne brodovja. Razen tega je treba omeniti še Neapelj, dve mornariški oporišči na Sardiniji, tri na Siciliji ter oporišča na malem otoku Pantelerja, ki leži na polovici poti med Sicilijo in Tunisom. Nekoliko gostejša so oporišča italijanske vojne mornarice na vzhodu. Tu je treba omeniti Pulj, Brindizi, Tarento, Drač v Albaniji, tri pristanišča v Libiji in dve o Dodekaneških otokih, kakor tudi manjša oporišča v Benetkah. Zadrin v Bariju.

Kljub velikemu pomeni italijanske mornarice pa vendar ni med ožimi Mussolinijevimi posvetovalci nobenega admirala ali mornariškega strokovnjaka. Znano je, da duce zmerom bolj uvažuje nasvete svojih vojaških sodelavcev kakor pa civilnih. To že zaradi tega, ker je v političnih, socialnih in upravnih vprašanjih sam dovolj razgledan in ne potrebuje toliko nasvetov. Zaradi tega tudi ne gre preceenjati vloge njegovega mladega in ambicioznega zeta grofa Ciana; njegov vpliv je manjši, kakor pa je bil vpliv njegovega predhodnika in sedanjega pravosodnega ministra Grandija.

Na čelu vse armade, kopne, pomorske in zračne sile stoji maršal Pietro Badoglio, vojvoda Addis Abebe, ki pa ni

član fašistične stranke in je lansko leto, ko so bili veliki manevri ob Padu, pri katerih je šlo za tem, da se preuči obrambo proti francoskemu napadu, igral kriket v Opatiji. Njemu sta podrejeni dve močni in markantni osebnosti današnje Italije: bivši odvetnik, zdaj maršal Rudolf Graziani in prestolonaslednik Umberto, poveljnika obeh armadnih zborov, iz katerih sestoji današnja italijanska armada. Prestolonaslednik Umberto, ki je bil delj časa s šefom italijanske vlade bolj v hladnih odnosih je prevzel to poveljstvo šele ob pričetku vojne v septembru.

Ti trije možje, od katerih samo eden nosi liktorski snop vgmubnici, so danes najbolj intimni posvetovalci šefa italijanske vlade, ki jih celo bolj ceni, kakor oba diplomata Ciana in Grandija. Celotni glavni tajnik fašistične stranke Mutti in letalski junak ter guverner Libije Italo Balbo, o katerem je zadnje čase zopet nekaj več slišati, sta napram gornjim trem v nižjem rangu. Velikemu ugibanju o italijanski politiki bo konec tistega dne, ko bodo vsi trije šefi italijanske armade in šef italijanske vlade skupno smatrali, da je prišel čas, ko je treba odkriti karte.

BESEDA IZ NARODA**Z Svetovidskega odra**

Preteklo nedeljo so imeli posetniki krasne igre "Prisegam," katero je vprizoril Svetovidski oder, res užitek poln večer. Udeležba sicer ni bila sto odstotna, a vendar zadovoljiva.

Ne mislim sedaj tukaj opisovati in razlagati vsebine te igre, kajti kdor jo je videl, že ve pomen iste, kdor pa je ni videl, je pa lahko prepričan, da je v resnici nekaj zamudil.

Oglejmo si sedaj malo te naše igralko, ki so se res potrudile, da izvrše svoje vloge v popolno zadovoljstvo. Gospa Jereb (Albina Vahčić) je bila kot naša laščica za tako vlogo, je sicer malo bolj tiha, a se jo je vseeno dobro slišalo tudi v ozadju dvorane, posebno ko so ljudje pričakovali kaj neki bo povedala in so bili mirni, da ni bilo tistega nepotrebnega šuma in govornjenja po dvorani. Pokazala je, da se je prav dobro poglabila v svojo vlogo.

Marica (Sophie Lach) njena varovanka, sedaj pa nevem kaj bi rekla, kdor pozna Lahova dekleta že ve, da so se že večkrat postavile na odru in v tem pogledu še mnogo obetajo. Najlepše pa vpliva na poslušalčvo uho gladka, izgovorjava in domač nepripriljen dialekt. Marica je pokazala, da se je prav dobro uživala v svojo vlogo.

Ob tej priliki pa smo tudi imeli priložnost seznaniti se na odru z izvrstno novo močjo in to je bila Mrs. Wm. J. Kennick v vlogi graščakinje, gospe Ljudmille. Njena gladka govorica in lep nastop sta nadvse ugodno vplivala na gledalce. Predstavila nam je resnični tip ošabne graščakinje. Zeleti bi bilo, da bi se je še večkrat videlo na našem odru.

Slavka (Jo Modic) "devica v srpanu" je prav dobro pogodila svojo vlogo in je bila resnično zabavna v svoji veliki zaljubljenosti in prizadevanju priboriti si "odrešenje," čeprav je bila že bolj v jeseni svojega življenja.

Spelica (Mary Lach), za njo velja isto, kar sem že povedal o njeni sestri Sophie. Skoro brez skrbi trdim, da bi sploh nobena ne bila mogla izpeljati iste vloge boljše kot jo je ona. Pokazala se je res kot prava naivna kmetiška deklina v službi pri gospodi. Ali ste jo videli kako se je hitro udomacila in je hotela kazati svojo avtoriteto v hiši g. Jerebove. Marjanica (Jean Tomic) služkinja pri g. Ljudmili, se je dobro zamislila v svojo vlogo, le tu in tam je bilo opaziti, da ji dela izgovorjava malo težave, kar pa je gotovih slučajih prav prišlo. Z dobro vajo pa se bo tudi ta nedostatek lahko popravil.

Klara (Florence Tomsick) noraberačica, je prav dobro igrala svojo nehalno vlogo in je gledalcem zelo ugajala. Ivanka (Margie Jartz) tajnica kuharskega odseka je prav odgovarjajo svoji vlogi, le kakor sem že omenil tudi njej nagaja izgovorjava, sicer pa obeta biti prav

dobra moč našega odra.

Sedaj pridemo pa h kuharskemu odseku, članice dobro znane Baragovega zbora. Res dobro so se postavila naša mlada dekleta in še lepši so zapela, kar je nedvomno dalo precej živahnosti splošni predstavi. Pozna se pevkam kakor tudi igralkam, da so pod spretnim vodstvom agilnega režiserja in pevovodje, Rev. Jagra. Vse priznanje zaslužijo ti naši požrtvovalni kulturni delavci, ki se trudijo, da ohranijo slovensko govorico tudi še za poznejše rodove, ko nas starejših ne bo več med njimi.

Letošnjo sezono je bil naš Svetovidski oder zelo zaposlen in kdor se je kdaj ukvarjal s takim poslom, bo vedel, da to zahteva ogromnega dela in požrtvovalnosti brez katere bi bilo kaj takega nemogoče.

Da pa igralka doseže svoj namen, je pa tudi potrebno, da je maskiran tako, da odgovarja osebi, katero predstavlja in v tem pa je skoro bi rekel neprekosljiv mojster naš poznani masker, Mr. Matt Grdina. Delo hvali mojstra. Ne smemo pa pozabiti mojstra odra, Mr. Joseph Zelle, ki ob vsaki priliki skrbi, da je oder res okusno in mojstersko urejen.

Sedaj je pa še nekdo, brez katerega bi se igralec na odru lahko izgubil in to pa je šepetalka, Mrs. Frances Brancel, kateri se imajo igralci zahvaliti, da ga ni s kje kaj polomili, le včasih, če je bilo preveč tiho v dvorani, je bila malo preglasna, ampak to ni noben greh, če ima mogoče kakšen poslušalec malo boljše ušesa kakor pa igralec. Priznati pa moramo, da je delo šepetalka ravno tako težavno kot igralčvo na odru in mnogokrat pa še bolj. Končno pa vsem skupaj najlepša hvala za tako lep in užitek poln večer.

F.

Črički se vam zahvaljujejo

Newburgh, O. — Mnogi so zdihovali, kaj bo, pa nič strahu, nismo se tako daleč. Kdor je zamudil predzadnjo nedeljo, se prav lahko kesa, bila je vsaj za me užitek polna, ker sem zopet videl malo več zanimanja kot običajno in zakaj bi ga ne bilo, saj smo imeli na odru že četrti rod. Imela je besedo mala Nežika, hčerka Kristelnovega Franceta, ne vem vseh besed te pesmi, a nekaj sem si jih pa le zapomnil, čeprav se je nisem učil:

Komu luna, luna mami,
vsako noč bedi za nas
in z luno bo ji krajši čas.

Komu zemlja, zemlja očki,
preorav jo bo, obsejav
in pogache nam dajav.

Pa tudi Stražarjev Francek se je dobro postavil, pa da ne bo kakšne zamere, naj vam povem, da ste vsi prav dobro napravili in pa še drugič tako. Toliko od mene glede mladih pevcev.

Prisrčna hvala Mr. Frank Kužniku, ki je daroval 10 zabojev popa malim pevcem in pev-

kam, enako lepa hvala Mr. Lawrence Shuster-ju, ki nam je daroval, vino in enako Mr. Anton Valenčič in France Žefrin. Vsem tem omenjenim prav lepa hvala!

Našo najlepšo zahvalo naj prejmejo tudi naše pridne žene: Angela Stražar, Mary Kenik, Mary Pavlin, Elizabeta Valenčič, Karolina Hočevar, Mrs. Novak in vse druge, če sem mogoče slučajno kakšno ime izpustil, prosim da mi oprostite in naj me prime za ušesa na prihodnji seji.

Vam pa, ki ste udeležili v tako velikem številu, velja najlepša zahvala in prihodnjič vam bodo naši pevci še lepše zapeli. Na tem mestu naj bo tudi izrečena zahvala vsem pokroviteljem in podpirateljem kakor tudi Slovenskemu narodnemu domu na 80. cesti.

Starši, ki še nimate svojih otrok pri mladinskem pevskem zboru, dajte jih sedaj vpisati, članarina je samo 25 centov na mesec, če jih je pa kaj več, pa se ne računa več kot 50 centov za vse kolikor jih pošljete iz ene družine, pa magari če jih pošljete deset. Da se pa pripravite, da je to res za otroke dober pouk, pridite sami in se prepričajte, starši imajo vedno vstop k vaju, ki se vrše vsako soboto od 10. do 11. ure dopoldne.

Prosimo vas starši, pošljite svoje otroke k tem vaju, da se bodo tako naučili jezika svojih mater. Apelinam tudi na našo č. duhovščino in č. šolske stre, da daste tudi vi malo več poguma našim malim.

Naj bo na tem mestu ponovno izrečena najlepša zahvala vsem, ki ste na ta ali oni način pomagali do boljšega uspeha. Za zbor "Črički" s pevskim pozdravom, France iz Doline.

Najsrečnejši dan v življenju

"Le srečno ostani dekle, ostani mi vedno tako, da sreče ti čiste in svete — ne vzame, ne ukrade nikdo..."

Na binkoštno nedeljo smo imeli pri nas v Collinwoodu pri fari Marije Vnebovzete res lep in presrečen dan za naše otroke, dan na katerega so se že tako dolgo in skrbno pripravljali. Imeli smo prvo sv. obhajilo.

Vsi smo ganjeni zrla na te ljubke belo oblečene angelčke, kateri so komaj slišnih korakov prihajali v dolgi vrsti v cerkev. Da taka slika se vtisne globoko v srce ob pogledu na tako mlado angeljsko četo. Marsikateremu je orosilo oko, ko je videl kako so se ti presrečni otročiči bližali k mizi Gospodovi.

Ob takih primerih se vsakemu gotovo obudi spomin na presrečni dan prvega svetega obhajila. Da taki prizori sicer molče, a vendar glasno govore, kaj je pač katoliška šola in kakor dragocen zaklad katoliške sv. vere, kaj so in kako globoko hvaležnost zaslužijo vsi naši katoliški vzgojitelji. Na tak dan pač lahko vsak otrok blagruje svojega g. kateheta, ki ga je pripravil na prvo sv. obhajilo.

Spominjali naj bi se teh naših blagih katoliških vzgojiteljev vse svoje življenje, posebno pa na tedaj, kadar jih bo zakrila črna zemlja, tedaj bi se jih morali spominjati v molitvi. Naj tukaj javno naglasim apostolsko delo naše častite duhovščine, posebno si je zaslužil vse priznanje naš č. g. J. Čelesnik in za vse njegovo delo naj bi ga nagradila naša srčna hvaležnost, kakor tudi vsem našim č. s. učiteljicam.

Naj na tem mestu omenim še par besed iz domovine. Že par let počiva v grobu naš dober nadučitelj, Mihael Lesnika. Čez trideset let je on vodil na belo nedeljo naše anovske otroke v cerkev k prvemu sv. obhajilu. Kako je z veseljem opazoval prvo obhajance, ko so

pristopali k angeljski mizi, so mu vselej polzele po licu solze veselja.

Dobri mož je vedel, da je to najsrečnejši dan v življenju. Vedel je koliko velikih nevarnosti preti otroku, bal se je za otroške duše — za nedolžna srca. V cerkvi sem se ga spomnila in prosila Večnega, naj mu vsa njegova dobra dela poplača tisočkrat.

Pohvaliti pa moram tudi naše dobre pevke, ki pojejo pri pol enajstih maši. Na glas vas hočem pohvaliti, ker vas imam res rada in kar težko že čakam, kdaj se začuje tista prisrčno lepa "Lepa si lepa roža Marija." Vsak faran vas visoko ceni, farar ljubi svoje pevce in pevke našega prijubljenegega zbora Ilirije. Vsem globok poklon!

Tiha moja želja je, da bi mi ta zbor na mojem grobu zapel priljubljeno pesem "Pod trpo bivam zdaj..." Zapeli so to pesem našemu nesmrtnemu Gregorčiču, naj bi zvenela tudi na grobu uboge — nesrečne žene in matere...

Marija Kurnik

Politika v Collinwoodu

Zopet imamo ene volitve za seboj. Izkušnje naš uče, da le v centralizirani moči so odseženi uspehi. V 32. vardi je bilo od 31 izvoljenih 13 slovenskih in dva hrvatska pricinktna načelnika. Kampanja vseskozi je bila čista od strani Slovenskega demokratskega kluba. Žal, kakor povsod tako so se pokazali tudi pri tej kampanji nedostaki, ki so škodovali našim kandidatom pri izvolitvi. Mogoče se bomo iz preteklosti kaj naučili, kaj je in kaj ni prav, da bomo v bodoče uspešnejši.

Slovenski demokratski klub mi je dal nalogo, da v njegovem imenu vodim kampanjo za VSE slovenske kandidate in one, katere je klub na redni seji indorsiral. Zavedal sem se težkega položaja še posebno, ker se je šlo za izvolitev precinktnih načelnikov. Vedel sem, da ti bodo morali posvečati pažno svoji izvolitvi, za to je bilo potrebno dobiti moči, ki niso bile zainteresirane v precinktna načelnika, ampak v druge kandidate, kateri so bili po klubu indorsirani. K sodelovanju sem povabil Mr. John Princa, Mr. Lawrence Leskovca, Mr. John J. Lokarja, Miss Berto Debevec, Miss Berto Cerkevnik, Mrs. Jennie Fonda in Mr. Jos. Mužiča. Priznati moram, da ti so nam mnogo pomagali pri naši kampanji in smelo lahko trdim, da od daleč ne bi bil volilni rezultat tako poveljen, če bi ti z našim klubom sto odstotno ne sodelovali. Izrečena naj jim bo na temu mestu najlepša in iskrena zahvala.

Priznati moram vsem slovenskim kandidatom za precinktna načelnike v 32. vardi, da so storili največ kot so mogli za kandidate, katere je Slovenski demokratski klub v 32. vardi priporočal za izvolitev. Tudi tem naj bo izrečena najlepša zahvala.

Preteklost je pokazala, da da nam je politična organizacija neobhodno potrebna, ker v njej spoznavamo vse čedne in nečedne panoge političnega udejstvovanja. Spoznavamo ljudi

na katere bi gradili gradove, pa vidimo, da vse sladke besede se ustavijo pri "JAZ" in ne pri narodu. Zopet spoznavamo ljudi, ki imajo idealni nastop in iskreno voljo zastopati narodne interese. Tako je bilo in bo ostalo dokler bo politika obstajala.

J. P.

Prvi bankovec so imeli v Kanadi

Leta 1684. v Kanadi niso imeli dovolj kovanega denarja, da bi plačali vojake francoskega kralja. Tedaj si je uprava v Kanadi, ki je bila tedaj francoska, izmislila, da bi dala v promet na igralne karte napisane zadolžnice. Te je bilo treba jemati namesto kovanega denarja. Tako je vodja uprave de Meules ustvaril prvotno obliko bankovcev in njegov osebni podpis je dajal jamstvo za njih vrednost. Nekoliko izvodov tega denarja na igralnih kartah je bilo videti tudi na pariški svetovni razstavi in so zbujaali veliko pozornost.

IZ DOMOVINE

—Nov vodovod na Klancu pri Dobrni. Po prizadevanju krajevne JRZ, zlasti pa senatorja g. Alojzija Miheliča, se je začelo z gradnjo potrebnega vodovoda na Klancu pri Dobrni. Gradnja bo stala 100,000 din. Prva etapa gradnje vodovoda od zajetja z rezervoarjem je končana, druga etapa pa se bo nadaljevala šele v jeseni, ker bi sedaj napravili preveč škode na posejanih njivah in travnikih.

—Regulacija potoka Topličnice v Dobrni, za katero je odobrenih že 180,000 din, se bo v nekaj dneh pričela. Pri delu bo zaposlenih precej domačih delavcev, ki bodo vsaj nekaj zaslužili.

—V Bevkah pri Vrhniki je umrl gospod Luka Kršmanec, posestnik.

Če verjamele al' pa ne

K zobozdravniku je prišel pacient. Saj veste, da bi mu izdrl zob. Po kratkih ovacijah in predpripravih je prišlo do blitzkriega in zob je skočil ven. "Kn dolar in pol!" je povedal gospod doktor bolniku.

"Vam bom v par dneh poslal," se je ravnal bolnik po receptu, ki je v Ameriki v splošni slabi navadi.

"Je že dobro," reče zdravnik in pristavi: "Malo počakajte, vam bom nekaj pokazal." Odpri omarico in privleče iz nje tri velike zobe.

"Ali vidite te-le tri zobe?" vpraša pacienta.

"Kako bi jih ne videl, saj so dovolj veliki."

"Ali ste kaj opazili na njih?"

"Nak! Zdi se mi, da so popolnoma zdravi."

"Tako je, ti zobje so v resnici povsem zdravi."

"Čemu ste jih pa potem izdrl?"

"Saj jih nisem izdrl."

"Ne?"

"Ne!" Zdravnik ostro pogleda pacienta. "Zbil sem jih s pestjo iz ust pacienta, ki mi je obljubil, da mi bo poslal za zdravljenje bolnih zob, pa ni držal besede. Zbogom, prijatelj!" — Pravijo, da je bil pacient čez eno uro že nazaj s tistim dolarjem in pol.

PERSONAL

Na razpolago za financiranje nakupa

- avtomobila
- gospodarskih predmetov
- Za:
- družinske in hišne potrebe
- popravilo posveta
- plačilo zavarovalniške premije
- poravnavo računov

—To je nekaj tipičnih namenov—

Pridite in povejte nam o vaših potrebah. Ni treba, da bi bili vlagatelji.

THE NORTH AMERICAN BANK CO.
6131 St. Clair Ave. 15601 Waterloo Rd.

**O
A
N
S**

WINNETOU

Po nemškem izvirniku K. Maya

Zagledal je moje tovariše, ni jih še videl, pa niti najmanj ni kazal iznenadenja, naredil se je, kot da jih ne vidi. Indijanece nikdar ne kaže svojih čustev.

Segel je v torbo ob sedlu, poskušal pipo in tobaki mehur pa dostojanstveno sedel.

"Winnetou je bil daleč na severu. Šel je, da nabere svete prsti za calumete svojega rodu. In njegov brat Charli bo prvi, ki bo z njim kadil novo pipo miru."

"Tudi drugi bodo danes kadili pipo miru z mojim bratom!" sem dejal in pokazal po tovariših.

"Winnetou kadi pipo miru le s pogumnimi možmi in s takimi, ki v njihovem srcu ni prevare in ki na njihovih ustnicah prebiva resnica. Toda Winnetou ve, da govori njegov beli brat le s pogumnimi in pošteni možmi."

"Ali je veliki poglavar Apačev že kedar čul o Sans earu, pogumnem in pretkanem lovcu?"

"Winnetou pozna njegovo ime, njega samega pa še ni videl. Sans ear je zvit ko kača, premeten ko lisica in pogumen ko jaguar. Velik sovražnik rdečih ljudi je in njihovo smrt si zariše v kopito svoje puške. Pa umorili so mu ženo in otroka in Sans ear ubija le hudobne ljudi, ki so mu hudo storili."

Tamle je njegov konj. Zakaj ne pride Sans ear k Winnetou, da bi z njim kadil pipo miru?" Sans ear je pristopil, pa videti mu je bilo, da je nekoliko v zadregi vprico moža, ki je veljal za najslavnejšega in najpravičnejšega bojvika gorovja in savane.

"Moj rdeči brat je prav povedal," je dejal skromno. "Le hudobnemu velja moje maščevanje, dobrim pa moje prijateljstvo."

Mignil sem tudi Bernardu. "Poglavar Apačev naj nakloni svojo prijaznost tudi temule bojevniku! Bogat je bil, pa beli so mu umorili očeta in vzeli njegove diamante in dolarje. Morilec je tu na Rio Pecos, prišel je, da ga poišče, umrl bo od njegove roke."

"Winnetou je njegov prijatelj, pomagal mu bo najti morilca njegovega očeta! Howgh!"

Ta indijanska beseda pomeni toliko kakor pri nas amen, tako bo. Če jo je izgovoril Winnetou, je veljala kakor slovesna obljuba. Pridobil sem Bernardu pomočnika, ki si ga boljše želeli ni mogel.

Nadeval je pipo in jo prižgal. Opravil je predpisane obrede, puhnili so dim trikrat proti nebu in trikrat proti zemlji pa štirikrat proti štirim stranem sveta in dal calumet meni. Opravil sem iste obrede in dal pipo Samu. Tudi Marshal jo je dobil in jo vrnil Winnetou.

Sam je vprašal Apača: "Ali ima moj rdeči brat mnogo bojevnikov pri sebi?"

"Uff —!"

Winnetou se je čudil. Pa Sam njegov navad se ni poznal. Ponovno je vprašal:

"Dejal sem, ali ima moj rdeči brat mnogo bojevnikov pri sebi?"

"Uff —! Moj beli brat naj mi pove, koliko medvedov je treba, da pogazijo tisoč mravelj!"

"Eden sam zadostuje," je odgovoril Sam nekoliko začuden.

"In koliko krokodilov je treba, da požrejo tisoč žab?"

"Spet samo enega."

"In koliko poglavarjev rodu Apačev je treba, da pobijejo te le mušice komanške? Ako Winnetou izkoplje bojno sekuro, ne vzame bojevnikov s seboj, sam gre. Winnetou ni poglavar ene samega rodu, poglavar, kralj je vseh Apačev. Le roko mu je treba dvigniti tu ali tam, pa

vstane tisoč bojevnikov, ki so pokorni njegovim poveljem. Mnogo jezikov ga uboga, ki mu pripovedujejo, kaj počenja sinovi Komančev, in mnogo nožev in tomahawkov je pripravljen, da iztrebi njegove sovražnike z zemlje."

Obrnil se je k meni.

"Mož mora sicer govoriti s pestjo, pa moj brat mi naj pove, zakaj je vzel tele može s seboj na Rio Pecos!"

Pripovedoval sem mu na kratko, pa natančno kaj nas je pripeljalo na bregove Rio Pecos. Pozorno me je poslušal pa molče zrl pred sebe.

In ko je puhnili zadnji dim iz pipe, je vstal, vtaknil pipo v torbo in dejal:

"Moj beli bratje naj gredo z menoj!"

Potegnil je konja iz gozda in zajahal. Skokoma smo odjezdili po dolini za Komanči.

Jezdil je koščenega, dolgonogega rjavca, ki sem ga poznal že iz svojih prejšnjih potovanj. Podoben je bil vse prej sestradnemu izvoščakovemu kljuseu, ki pa indijanskemu dirkaču in le večak v konjskih zadevah, kakor je bil Winnetou, si ga je mogel izbrati za jezdnega konja. Šele v teku je pokazal, kaj premore. Nedosežen dirkač je bil, mirno in enakomerno je tekkel, njegov korak je bil izdaten in neutrudljiv, njegova pljuča so bila zdrava, "možganov" je imel najmanj prav toliko v glavi kakor Samova slovita Tony in s svojimi ostrimi ko jeklo trdimi kopiti je že več ko enkrat pognal v beg sivga volka in roparsko pumo. Konj in jezdec sta bila kakor zraščena drug v drugega, ena duša sta bila, ena volja, nikdar se ni zgodilo, da bi konj odpovedal, pa če je Winnetou še take napore zahteval od njega.

Našli smo sled Komančev. Čisto različna je bila, prav nič se niso potrudili, da bi jo skrivali, zanesli so se, da so varni. Dobro uro smo jezdili za njimi, pa pred vsakim ovinkom smo previdno poizvedovali, preden smo krenili za njimi.

Pravkar smo spet mislili kreniti krog gozda, ko je Winnetou sunkoma obstal.

Pokazal je z desnico v gozd, z levico pa nam dal znamenje, naj molčimo. Prežal sem in gledal, kaj bi bilo, pa nič nisem videl.

Winnetou je razjahala, obesil puško na sedlo, vzel bowieknife v roko in izginil med drevjem.

"Kaj pa ima?" se je čudil Sam.

"Ne vem."

"Čuden človek, tale Apač! Ali nam ni mogel povedati, kam gre —!"

"Ali nisi čul, ko je dejal, da mora mož s pestjo govoriti? O, pazil je nekaj sumljivega pa je šel, da pogleda. To si lahko razbral iz njegovega obnašanja. Zato mu ni bilo treba še na široko razlagati, kam gre."

"Pa vsaj povedal bi nam bil lahko, kaj je opazil!"

"Bomo že videli."

"Toda vedeti vsaj moramo na primer, kaj naj mi počnemo!"

"To itak vemo. Počakati moramo za ovinkom, da se vrne, ali pa da nam da znamenje, naj pridemo za njim. Vse to je vendar čisto enostavno in razumljivo in —"

"Massa —! Oh, ah, massa!" naju je prekinil Bob.

"Kaj je?"

"Slišati človeka —!"

"Kje?"

"Tamle za gozd!"

Pogledal sem po tovariših, pa nobeden ni nič slišal. Tudi sam nisem nič čul. Menda se je črne zmotil.

(Dalje prihodnjič)

Petrolejski vrelci v Iraku

Petrolejski vrelci v Iraku spadajo po svojem bogastvu na tretje mesto na svetu. Irak je pred svetovno vojno spadal pod Turčijo in je bil sestavljen iz zgornje in spodnje Mezopotamije, ki se razprostira od Male Azije do Perzijskega zaliva.

Takoj, ko se je pojavil motor, se je začela tiha, a ostraborba za iraški petrolej. Glavni tekmelec v tej borbi so bili Nemci in Angleži, pozneje tudi Francozi. Angleži so se najprej zavedli, kako veliko vrednost predstavlja iraški petrolej, posebno pa, kako veliko vlogo bo igral v bodočnosti. Tako je Anglija znala spretno izkoristiti vse prilike, da si je posrečilo nekaj let pred svetovno vojno vzeti v najem petrolejske vrelce. To se ji je posrečilo na ta način, da je poslala v Bagdad svojega vojaškega atašeja, ki je imel tajno nalogo, da zaseje mržnjo in vstaje med turško oblastjo, kurdskega plemeni, katoliškimi Kaldejci in pravoslavniimi Asirci.

Po svetovni vojni so se dolgotrajne sanje angleških kapitalistov izpolnile. Čim je Turčija stopila na stran zaveznikov, je Anglija spretno izrabila trenutek, da se polasti iraških petrolejskih vrelcev. Tako je brez bitke 11. marca 1917 zasedla Bagdad, leto pozneje pa še Mosul. Sanje angleških kapitalistov so se uresničile ne z vojaško pomočjo, ampak v prvi vrsti zaradi podkupljenih plemenskih poglavarjev. Pri tem jim je pomagal "Intelligence service." Vso stvar je vodil legendarni polkovnik Lawrence "arabski sultan brez krone," kateremu se imajo Angleži zahvaliti za vse svoje uspehe.

Po končani svetovni vojni je Irak prišel pod angleški protektorat. Irak meri 301.802 kv. km in ima okrog 8 milijone prebivalcev. Pod angleško upravo so se krvave vstaje nadaljevale in Anglija je morala veliko žrtvovati za zmago, za katero se mora pa še posebno zahvaliti medsebojni mržnji med Arabci, Asirci in Kurdi. Asirci in veleposestniki so pridno pomagali Angležem, ker so videli v njih zagotovilo za ohranitev svojih posestev pred nemirnim in siromašnim iraškim prebivalstvom.

Leta 1921 je angleški guverner ustanovil prvo iraško vlado in tedaj šele je prenehala tiha borba med Francijo in Anglijo. Leta 1921 so kronali prvega iraškega kralja emira Fejsala (umrl je leta 1933). To je bil isti emir Fejsal, katerega je po neki vstaji pregnal iz Damaska general Garov, tedanji guverner Sirije.

Po dogovoru 30. junija 1933 je postal Irak "svobodna" država.

Kljub temu dogovoru je ostal Irak neke vrste polkolonija pod angleškim protektoratom, čeprav ima naslov svobodne države. Anglija je še nadalje obdržala svoje garnizije v Iraku za obrambo petrolejskih vrelcev.

Neki angleški humorist je rekel nekoč, ko so govorili o Iraku, "da angleški poslanik vedno pravočasno poroča iraški vladi svoje mišljenje." To se pravi, da iraška vlada nikoli nič ne začne brez pritrdila angleške vlade potom svojega poslanika v Bagdadu.

Kakor zatrjujejo posebni strokovnjaki, so rezerve iraškega petroleja ogromne in so po bogastvu tretje na svetu. Prednjačijo jim samo še vrelci v Venezueli in Mehiki.

Glavni vrelci so okrog Mosula, kjer so v bližini tudi razvaline starega mesta Ninive. Poleg tega pa še severno od Bagdada in okrog mesta Kirkuka.

Proizvodnja iraških vrelcev pride danes na osmo mesto na svetu in je znašala leta 1937

skupno 4,314,000 ton, leta 1939 pa že skoraj pet milijonov ton. Z močnejšo racionalizacijo bi lahko še podvojili proizvodnjo petroleja. Angleži in Francozi se letos zelo trudijo, da bi pomnožili količino in najbrž bo znašala proizvodnja že letos še en milijon ton več.

Vzrok, zakaj je bila proizvodnja petroleja v Iraku relativno najmanj izkoriščana, je iskati v težavah prevoza. Na železniški progi, ki veže Mosul s Perzijskim zalivom, prevažajo le en del petroleja v Anglijo. Zaradi razdalje in poleg tega tudi zaradi velikih stroškov prehoda skozi Sueški prekop so se Angleži odločili zgraditi nadzemno odvodno cev, ki veže petrolejsko središče Kirkuk s Sredozemskim morjem in so na ta način skoraj dvakrat skrajšali daljavo prevoza. Tako so se precej znižali tudi stroški. Danes sta speljani dve cevi. Ena je v angleških rokah in veže Kirkuk s palestinskim pristaniščem Haifo, druga cev je v francoski posesti, ki veže tudi Kirkuk s francoskim asirskim pristaniščem Tripolisem. Cev je dolga 850 kilometrov.

Ta način prevoza petroleja je zelo praktičen in tudi poceni. Cevi so bile za časa arabskih bojev večkrat presekan in je petrolejska družba zaradi tega trpela velikansko škodo. Sedaj so napravili Angleži načrt, po katerem bodo položili cevi pod zemljo ter tako zvezali vrelce z obalo Sredozemskega morja.

Borba za iraške petrolejske vrelce je trajala polnih deset let in se je seveda končala s sporazumom. Šele leta 1929 so porazdelili kapital in produkcijo in istočasno začeli z vrtanjem novih vrelcev.

Tega leta so ustanovili delniško družbo "Irak petroleum" z mešanim kapitalom. Dve angleški družbi "Anglo irak oil" in Anglosaksonsko društvo sta si pridržali 47,5 odstotkov skupnega proizvoda. Francoško petrolejsko društvo in ameriški Standard Oil sta si pridržali 23,75 odstotkov. Irak sam pa je obdržal za svojo potrebo samo pet odstotkov.

Irak pridelava sedaj okrog pet milijonov ton bencina, toliko, kolikor je potrebno za uporabo v mirnem času v Franciji. Če dodamo tej številki še 10 milijonov ton perzijskega petroleja, pomeni, da krijejo zavezniki svojo potrebo samo s petrolejem z Bližnjega vzhoda za tri črti vojne potrebe.

Vprašanje bencina z Bližnjega vzhoda je za zaveznike življensjsko vprašanje. Kje naj bi sicer vzele Turčija, Irak in Perzija ogromne tajne kredite za obrambo. Zato tudi zavezniki stalno pošiljajo svojo vojsko na Bližnji vzhod, kjer je glavna naloga braniti petrolejske vrelce.

Iraški petrolejski vrelci so eni najstarejših vrelcev na svetu. Še v prastarih časih, izza Asirceev in prebivalcev okrog Bagdada, so uporabljali nafto za razsvetljevanje hiš, kakor to delajo sedanji prebivalci okrog vrelcev, ki jih še ni nihče vzel v svojo oblast. Znamenite beneske noči za časa največjega razvalin, ki je danes v razvalinah, so bile tudi razsvetljene s petrolejem bagdaskih, mosulskih in perzijskih vrelcev.

Moderna peč središče družabnosti

Do sedaj je bila vedno družinska soba središče in shajališče gostov. Z novimi modernimi pečmi pa se je vse to pričelo obratovati proti kuhinji, kjer sedaj ob raznih prilikah služi tudi namesto jedilne sobe.

Kuhinje v preteklosti niso bile pripravne in primerne za sprejemanje gostov, a sedaj pa, ko je moderna električna peč izpodrinila staromodno na premožni ali plin, je pa kuhinja kaj primernejši prostor, kjer se lahko servira prigrizek in kjer se

gosti tudi radi ustavljajo.

Moderna električna peč vam nudi vse ugodnosti, o katerih se vam pred leti še niti sanjalo ni. S tako pečjo si prihranite mnogo na času, posebno še, če je hišna gospodinja sama za vse. Ni vam treba stati doma poleg peči in čakati kdaj bo ta ali ona jed kuhana. Ta peč vam ustreza v vseh ozirih.

Če na primer želite v nedeljo ven izprehod, vam ni treba skrbeti, kdo bo pripravil večerjo. Pripravite meso ali kakorkoli želite za večerjo in ga denete v peč ter naravnate pripravo, ki regulira gorkoto in ko se boste vrnili, bo večerja pečena in gorkota se ustavi sama in se vam ni treba bati, da se bo kaj sežgalo.

Električna peč je poleg vseh drugih modernih strojev, ki jih danes gospodinjje uporabljajo v gospodinjstvu, gotovo največjega pomena.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

MALI OGLASI

V najem

se oddajo 4 sobe, kopališče in garaža. Vprašajte na 6424 Spilker Ave. (124)

Brivnica naprodaj

Proda se brivnica na jako prometnem prostoru na vogalu Superior Ave. in 55. cesti. Lastnik je prisiljen prodati radi bolezni. Oglasite se na 1497 E. 55th St., ali pokličite Liberty 1814. (124)

Išče se delavca

za na farme; mora znati krave molziti in rad delati. Joe Zupančič, Route 1, box 50, Thompson, O. (123)

Krompir naprodaj

Imam večjo količino finega krompirja, debelega in tudi takega za seme. Debeli je po \$1 bušel, drobni za seme pa po 75c bušel.

George Kuhar

3846 St. Clair Ave.

John Glach

kovač

Mi popravljamo in brusimo kose in stroje za rezanje trave, da bodo rezale ko nove. Jih premenjamo in prodajamo. Vse delo garantirano.

13408 St. Clair Ave.

Glennville 3963

We pick and deliver (x)

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.

Kenmore 2237-M

EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

East 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik

1109 E. 61st St.

HEenderson 9231

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

"Coca-Cola
napravi
zabavo"



Ničesar vam ni treba pripravljati, ko servirate Coca-Cola. Samo steklenice odprete, ledeno mrzle, iz vaše ledenice. Vsak rad vzame to oživljajoče, kipeče okrepčilo.

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY
Prospect 0333

2nd!

...le k čiščenju varovalnega stekla

Tako cenijo Ohljič uslužnost merjenja olja pri SOHIO. To pomaga varovati drage motorje pred nevarnostjo prenizkega tlaka olja. Bodite varni! ... dajte si zmeriti vaše olje redno pri SOHIO. To je druga prosta usluga, ki jo dobite pri SOHIO. Standard Oil družba (Ohio).



HOODS UP!

a Safety Service for You!

Copyright 1940, The Standard Oil Company (Ohio)



"LOOK INTO IT"

Znižane cene
BPS BARVE

v četrtek, petek in soboto, dne 23., 24. in 25. maja
B. P. S. BARVA SLOVI KOT ENA NAJBOLJŠIH BARV NA TRGU

GLOSS INTERIOR ENAMEL

Regularno\$4.20

Sedaj samo\$3.75

Ta enamel ostane vedno beli

HOUSE PAINT DoVAL

za znotraj in zunaj

Regularno\$2.75

Sedaj\$2.45

En kvart DoVal Screens Enamel in

2 1/2 palčni čopič, vse skupaj49c

B. P. S. HOUSE PAINT

Regularno en galon\$3.20

Sedaj en galon\$2.95

FLOOR and DECK ENAMEL DoVAL

Regularno\$2.90

Sedaj\$2.50

SATONE SEMI GLOSS ENAMEL

Regularno\$3.65

Sedaj\$3.45

Galona, 1/2 galona ali 1/4 galone Varnish, samo 1c

SUPER SPAR VARNISH

Prvi galon\$4.95

Drugi galon\$0.1

Prvi 1/2 galon\$2.68

Drugi 1/2 galon\$0.1

Prvi kvart\$1.44

Drugi kvart\$0.1

\$4.96

\$2.69

\$1.45

Gumijaste cevi (Garden Hose) prvič letos, 10 let garantirani 10% popust originalne cene

Vrtna gnojila vse vrste po najnižjih dnevnih cenah

Vrtno orodje, orodje za rokodelce in vsevrstne barve po znižani ceni

Toplo se priporočam

Jim Sepsic Hardware

16009 Waterloo Road

Kenmore 1300



HELENA HALUSCHKA:

Sin dveh očetov

Pred vrati v stanovanje je še vzdihnila. "Hvala Bogu, smela bom še urico podremati."

Doktor Wilde je bil izjemoma doma in jima je prišel naproti. Žena je rekla, da se drži kakor deset dni kislega vremena. Molče ji je pomagal sleči plašč. Stala je pred njim še od sinoči praznično oblečena in mu ovila razgaljeno roko okoli vratu.

"Brž me okregaj, Robert, potem smuknem še za uro v posteljo."

Doktor Wilde se je oprostil njene roke.

"Nič ti ne bom očital, česar bi si ne bila že sama povedala."

"Potem," je rekla velikodušno, "ti odpuščam, da imaš tako godrnjav obraz, in ti kar povem: pomisli, poverili so mi opremno reprezentančne predstave v štirih dejanjih. Sinoči je bilo vse dogovorjeno."

"Ponoči?" je vprašal mož.

"Da, ponoči. Dvorna svetilnica Leiding in jaz sva bili v loži baronice Fehburg. Med odmorom naju je prišel pozdraviti baroničin brat. Reči moram, da sem se izredka kdaj tako dolgočasila kakor včeraj. Če bi le vedela, kaj so igrali! Sicer pa — Beno, učitelj že čaka, pojdi torej! — Kje sem ostala? Že vem, pri odmoru. Sli smo nato vsi skupaj v kavarno. Zelo prijetna človeka sta Fehburga! Naleteli smo tam tudi na ravnatelj Bohmeja in se mnogo razgovarjali o umetnosti in gledališču. Ravnatelj Bohme je svojčas obiskal tudi našo razprodajno razstavo in bil navdušen. Pripovedoval nam je o svojih zbirkah starih čipk in japonskih slik na svilo. Tam blizu Sobotišča na Ogrskem ima veliko posestvo. V avtu je to le majhen skok, je trdil. Povabil nas je, naj bi si zbirke ogledali, in mi smo vabilo seveda z veseljem sprejeli. Baronica Fehburg in jaz sva sedli z njim v avto in obdrželi smo. Njegov gradiček je prav tako lep in romantičen kakor njegove stare čipke. Kot bi trenil, je minila noč, zajtrkovali smo in potem naju je odpeljal nazaj. Spotoma je pripovedoval Bohme o reprezentančni predstavi. In potem sva v trgovini naredila pogodbo, nato sem se šla pa kopat. In zdaj sem doma. Naročilo bo vrglo najmanj deset tisoč šilingov. Za ta denar je vredno žrtvovati noč."

Doktor Wilde je bolešno gledal predse in ni zinil nobene besede.

"Kaj venomer molčiš? Mar ti ni po volji? Taki ste možiki! Žena naj se ubija, da bi mu pomagala nositi breme, potem ji pa mož še očita, zakaj ne čepi doma in ne krpa nogavic."

"Meni ne prihaja na um, da bi hodil ponoči za svojimi strankami. Jaz nisem zdravnik in ti nisi babica. Resno te prosim, opusti take ponočne izlete, tudi tedaj, če prinašajo naročila. Zdaj pa pojdi spat!"

Gospa Wilde je udušila nejevoljo in se prižela z brado na njegovo rame:

"Godrnjaš kakor star medved. Vošči mi vsaj dober dan!" Pri tem je dvigala vanj oči tako sončno in deklisko, da se je moral še sam nasmehnuti.

"Pojdi spat, otrok, biti moraš do smrti utrujen."

Odšla je. Za njo je zrla neprijetno hladna, lepo opremljena obednica.

Doktor Wilde se je zdaj vendar odločil in odšel v pisarno. Ta dan ni bil naredil še nič drugega, kakor da je čakal ženo.

V sosedni sobi je drdral Volbenk nepravilne, glagole in se oziral vsako minuto na uro.

"Štiri! K telovadbi moram." Hrupno je vrgel knjige na mizo.

"Fani, kam ste mi spet skrinjice telovadne copate?"

Starka se je prikazala s copatami pod pazduho in z dvema skodelicama na podstavku.

"Tu so. A spijte prej svoj kakao in gospod Francoz tudi."

Bledi mladi učitelj se je nekaj branil, toda Fani je postavila obe skodelici na knjige in povedala edini francoski stavek, ki ga je znala:

"Parlez vous francais, Jeite zemlje in kofe!"

Učitelj se je smejal, vljudo sprejel kakao in prav za prav ni vedel, ali ga Fani sili z jedjo iz prijaznosti ali le zato, da more pokazati svojo francoščino. Volbenk je zli kakao vase in zdirjal skozi vrata.

"Jaz bi vrata sploh snela," je momljala starka, "potem bi ljudje še hitreje prišli ven. Sploh pa bi bilo najbolje, da bi kar zunanji ostali. Hiša je čisto odveč. In kuhanje tudi. Vi, gospod Francoz, ali je res, da živijo ljudje, ki jedo samo sirovo zelenjavo in krompir?"

"Da, pravijo, da je res."

"To je pa že od sile, kaj smo že vsi znoreli, kali, povejte mi!"

Toda gospod učitelj ni mogel nič odgovoriti, kajti tudi on je že izginil skozi vrata.

Le zakaj je danes fanta prav vse dražilo? Zakaj je moral še pošteno telovadni učitelj vtikati svoj nos v stvari, ki ga prav nič ne brigajo? Tudi on je povedal, da morajo v nedeljo vsi k odkritju spomenika za padle vojake. Nogometno tekmo je odpovedal v vseh razredih.

In Wilde se je tako veselil te tekme! Odpoved je občutil kot ponižanje, imel jo je za krivično omejitve svoje svobodne volje, menil je, da ima vmes svoje prste ravnatelj, ki se hoče na ta način nad učenci maščevati. Ugledu zavoda seveda še ni bilo dovolj zadoščeno s tem, da so vrgli Schmidta na cesto, očitno se bahajo še s svojo oblastjo!

Rudheim je poškilil proti svojemu prijatelju in zašepetal: "Narediva?"

"Da, naredimo, Braun in Graber se pridruži."

Na tadvu sta se smela zanesla. Kaj ne bo nikoli konca telovadne ure?

Naposled je ura udarila pet. Med smehom in prerivanjem so hrumeli dijaki skozi vrata. Mrščilo se je že. Poslednji sončni žarki so še zlatili obrise streh in stolpov. Zunaj so v sinjasti megli mežikale mestne luči, nebo se je na videz vzbočilo više, kmalu je potemnelo in se vedno bolj oddaljevalo.

"Naredimo!" je rekel Volbenk. Štirje prijatelji so se prikrili v hišno vežo, dokler se sošolci niso porazgubili, potem pa krenili proti stari farni cerkvi.

Volbenk je pod suknjo nekaj skrival — bila je steklenica črnih. Odprl je stranska vrata v cerkev. Že leta ni bil več v božji hiši. Rahel hlad njenega ozračja, govoreči molk, ki je dihal med visokimi stebri in bil nekaj povsem drugega kot tiho-ta brez hrupa, tema, ki je kakor težek baržunasti plašč ovijala vse od kupole do klopi, majhno rdeče srce večne luči, ki je gorela tako čudno mirno — vse to je fanta zadrževalo, da je za trenotek obstal kakor uročen na pragu. Braun in Graber sta vi-

dela, da okleva, in sta pobegnili. "Wilde, nikar!"

Rudheim se je obotavljal. "Pa bom," je rekel Volbenk in zaprl vrata za seboj. Šla sta mimo glavnega oltarja, mimo neke ženke, tako zatopljene v molitev, da se še ozrla ni. Razen nje ni bilo v cerkvi žive duše.

Ob oltarju je le nekaj sveč osvetljevalo novi spomenik. Zveličar, lesen, nad človeško mero velik kip, se je sklanjal nad ranjenca. Podoba je bila preprosta in vzvišeno resnobra. Čez ranjenčev obraz se je razlival sveti mir in blaženo odrešenje, čez Zveličarjevega pa nadčloveško trpljenje. Kristusov obraz, ki je kakor jokal nad človeštvom, in ranjenčev pogled, ka-

zoč tja, kjer ne teko več solze in kjer ni trpljenja, sta bila tako globoko resna, da je skoraj zapiralo sapo.

Fanta sta obstala. Volbenk je steklenico s črnim nezavedno stisnil, Rudheim se je, ne da bi se spogledal s prijateljem, molče izmuznil. Volbenk je občutil čudno tesnobo, v grlu ga je dušilo. Moral se je umekniti in nenaden strah ga je poglaval na sredo cerkve.

Hotel se je prisiliti, da bi mirno in hladno motril podobo, a se ni mogel. Nekaj nevidnega, toda nerazumljivega, se je zdelo

stoji pred njo in jo brani. Čutil je to moč bolj ko samega sebe, čeprav ji ni vedel imena; bila je veličastno prisotna in je s svojim veličjem oživljala celo mrtve stvari.

Nad oltarjem je čudovito mirno gorela večna luč. Mar je Volbenka učaral ta tihi škrlatni sij? Ali pa skrivnostni tabernakelj, pred katerim je občutil neumljiv strah.

Zaman se je trudil, da bi ostal miren in zbran. Misli so se mu razbežale, ni vedel več, čemu je sovražil to podobo, čemu je prišel, kaj prav za prav namerava. Skušal je znova obuditi v sebi prejšnjo upornost, a se mu ni posrečilo. Vse mu je ugasnilo v duši, navdajal ga je samo velik strah.

Kakor bi se mu odvalil kamen od srca, mu je bilo, ko je prišel Rudheim ponj.

"Pojdi vendar," mu je pošepetal.

Šel je.

Njuni koraki so čudno odmevali na kamenitih tleh, odmev se je oglašal pozno, ko ga že ni sta več pričakovala. Bilo je, kakor bi šel nekdo za njima.

Rudheim je burno sopel...

"Ne boj se!"

Wilde je stiskal steklenico, kakor stiskajo ljudje svetinje, da bi se obvarovali skrivnostnih

moči. Bil je še toliko pogumen, da se je celo ozrl. Nekje je zadnjikrat vzplapolala sveča in svetlo ožarila stene.

Klesani svetniki so se, samo za sekundo, grozeč prikazali iz temnih vdolbin, potem je spet vse pokrili temni plašč senc.

Volbenka je po hrbtu spreletela zona. Dospela sta do vrat. Rudheim je odprl. Zunaj na jarko razsvetljeni in hrumeči cesti je plalo večerno življenje. Volbenk se je spet zavedel. Nekaj mora vendarle še brž narediti. Vrgel je steklenico s črnim proti kropilniku. Toda steklenica mu je prehitro zdrknila iz tresoč se roke ter se hrupno razbila na kamnu.

Rudheim je planil ven, Volbenk pa je obstal kakor uročen na pragu. Nekaj ga je prestrašilo do mozga; menil je, da sliši neizrekljivo žalosten, pa razločen vzdih, ki je prihajal od povsod, iz kapel, od oltarja, izpod obokov — kakor bi vzdihnila vsa oskrunjena cerkev.

Rudheim ga je potegnil za rokav na cesto.

"Kaj si znorel?"

"Ali si slišal?"

"Tak ropot bi moral slišati tudi glušec."

"Ne, ne steklenica, ono drugo!"

"Kaj ono drugo? Ali se ti ble-

Znižane cene

NA VSEJ VRHNI IN SPODNJI OBLEKI IN RAZNEM DRUGEM BLAGU

POLO SRAJCE
za može in dečke, vse mere in barve
24c, 59c, 98c, \$1.45

MOŠKE HLAČE ZA DELO
98c, \$1.45, \$2.45

SPODNJA OBLEKA ZA MOŽE
23c, 39c

85C PRALNE OBLEKE
48c

85C NOGAVICE ZA ŽENE
Full Fashion, par za
59c

24C PERCALE
stalne barve, jard
13c

KRATKE NOGAVICE
za žene in deklce, par
9c in 14c

Imamo tudi veliko zalogo letnih hlač za može, rjuhe, blazine, zagrnjala in razne druge šivalne potrebščine.

ROŽANCE DEPARTMENT STORE

406 E. 156th St., blizu Waterloo Rd.

20 LETNICA

JUGOSLOVANSKI DELAVSKI NARODNI DOM

West 130. cesta in McGowan Ave., West Park.

v nedeljo 26. maja ob 2:30 popoldne

Pevski zbori: Mladinski zbor Zvončki, moški zbor Slovan, duet in kvartet pevskega zbora Sloga.

GOVORNIKI: Predsednik JDN Doma John Zrnel, sodnik g. Frank J. Lamsche, jugoslovanski konzul dr. James W. Mally, Vatro J. Grill, Frank V. Opaskar, predsednik federacije jugoslovanskih narodnih domov, šerif Martin L. O'Donnell, Thomas Gunning, councilman 33. varde, Stoloravnatelj Frank Mikar.

Vabilmo naše rojake iz Clevelanda in okolice. Zvečer ples, godba Frank Kožuhova. Vstopnina za ples samo 25 centov.

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENdicott 0583

COLLINWOODSKI URAD: 452 E. 152D STREET Tel.: KEnmore 3118

Zveze s starim krajem

Še vedno je zveza s starim krajem odprta. Vsak teden dospe parnik z pošto iz starega kraja in vsako soboto odpluje iz New Yorka parnik, ki odpelje pošto in zavitke v stari kraj. Naš urad ima vedno stalne zveze s starim krajem. Ker imamo mi 20-letne izkušnje v vseh poslih, ki se tičejo starega kraja, je v vašo korist, da se obrnete na nas:

KADAR želite poslati denar v stari kraj. Vsaka pošiljatev denarja je garantirana; cene vedno najnižje;

KADAR nameravate dobiti kako osebo v Ameriko;

KADAR rabite krstne, rojstne ali druge listine iz starega kraja;

KADAR želite pojasnila glede dedščin v domovini, in

KADAR imate kakršenkoli opravke s starim krajem, se vedno obrnite na:

AUGUST KOLLANDER

v Slov. Nar. Domu 6419 St. Clair Ave.

KOLLANDER opravlja vse notarske posle za tukajšnje in starokrajsko vporabo... izpolnjuje tudi prošnje za državljski papir.

V pisarni Kollanderja se nahaja tudi pošta, U. S. POSTAL STATION NO. 31, ki je otvorena vsak dan od 9. do 6. ure zvečer; v soboto pa od 9. - 12. ure predpoldan.

KOLLANDAR ima tudi vedno v zalogi jugoslovanske in italijanske znamke.



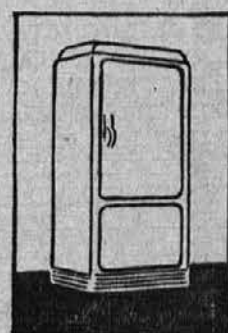
3 vzroki
zakaj bi morali imeti
1940
električno ledenico

To leto je, ko bi morali kupiti električno ledenico in sicer zato, ker:

1 Električna ledenica prvič obdrži živila dlje sveža — zamrzne več ledu hitreje — radi snage in udobnosti. V tem je za 1940 daleč naprej pred drugimi leti!

2 Dvakratna veljava za polovico stroškov! Če ne 1940 električnih ledenic so najnižje v zgodovini — samo polovico kar so bile pred 10 leti. Vendar jih napravljajo izboljšave dvakrat toliko vredne.

3 MANJŠI STROŠKI OBRATOVANJA! Električne ledenice porabijo samo polovico toliko elektrike kot zgodnejši modeli. Povprečno stane manj kot 3 cente na dan za obratovati eno.



Električna ledenica v vaši hiši se bo sama izplačala v čudovito kratkem času. Oglejte si krasne 1940 modele v trgovinah SEDAJ.

The Electrical League